

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

16 ביולי 2012

710

כ"ו בתמוז התשע"ב

עמוד

1224	הצעת חוק הבטחת הכנסה (תיקון מס' 40), התשע"ב-2012
1226	הצעת חוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית (תיקון מס' 12) (שינוי תוואי הפחתת הגירעון), התשע"ב-2012

הצעת חוק הבטחת הכנסה (תיקון מס' 40), התשס"ב-2012

1. תיקון סעיף 9 בחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1981¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 9(א), בהגדרה "הכנסה", פסקה (5) – בטלה.
2. תיקון סעיף 9א בחוק העיקרי –
- (1) במקום סעיפים קטנים (א) ו-(ב) יבוא:
"א) בסעיף זה –

"בעל רכב" – לרבות מי שנוהג ברכב מנהג בעלים, אף אם אינו רשום כבעליו;

"רכב" – רכב מנועי כהגדרתו בפקודת התעבורה;

"תובע" – לרבות ילדו הנמצא עימו;

(ב) תובע שהוא בעל שני רכבים או יותר או שהוא בעל רכב ששווי עולה על סכום שקבע השר, לא יהיה זכאי לגמלה לפי חוק זה; הסכום האמור יעודכן באופן ובמועד שיקבע השר.

(ב1) השר רשאי לקבוע כי מגמלתו של תובע שבבעלותו רכב אחד ששווי אינו עולה על הסכום שנקבע לפי סעיף קטן (ב), ינוכו סכומים שיקבע, לרבות סכומים העולים על ההכנסה שניתן להפיק מהרכב; לעניין זה רשאי השר לקבוע סכומים שונים בהתחשב, בין השאר, בגילו של התובע ובהכנסתו מעבודה.

ד ב ר י ה ס ב ר

אשר על כן מוצע להחליף את סעיפים קטנים (א) ו-(ב) שבסעיף 9א לחוק, לבטל את החזקה החלוטה ולפיה בעלות ברכב שוללת את הזכות לגמלה, ולקבוע בסעיף קטן (ב) המוצע כי רק מי שיש לו שני רכבים או רכב ששווי עולה על סכום שקבע שר הרווחה והשירותים החברתיים (להלן – השר) לא יהיה זכאי לגמלה לפי החוק. לגבי רכב ששווי עד לסכום שקבע השר כאמור, סעיף קטן (ב1) המוצע קובע כי השר יהיה מוסמך לקבוע בתקנות מנגנון של הפחתה מדורגת מהגמלה, בהתאם לשווי הרכב שבהחזקת התובע ותוך התחשבות במשתנים נוספים כגון גיל התובע או הכנסתו מעבודה; וזה נוסח סעיפים קטנים (א) ו-(ב) שבסעיף 9א לחוק הבטחת הכנסה שמוצע להחליפם:

"א) בסעיף זה, "רכב" – רכב מנועי כהגדרתו בסעיף 1 לפקודת התעבורה, שבבעלות התובע או שבשימושו של התובע או ילדו הנמצא עמו, למעט אוטובוס.

(ב) לעניין חוק זה רואים, בכפוף להוראות, סעיף קטן (ג), רכב כנכס אשר מופקת ממנו הכנסה חודשית שסכומה אינו נמוך מסכום הגמלה שהייתה משתלמת לתובע, לולא הוראות, סעיף קטן זה.

עוד מוצע לתקן את סעיף 9 לחוק ולמחוק מההגדרה "הכנסה" את פסקה (5) המתייחסת ל"סכומים שיראו אותם כהכנסה מנכס שהוא רכב כאמור בסעיף 9א" – פסקה זו מתייתרת לאור ההסדר המוצע.

סעיפים סעיף 9א לחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1981 (להלן – החוק), קובע הוראה מיוחדת לעניין נכס שהוא רכב מנועי (להלן – רכב). בהתאם להוראת סעיף קטן (ב) שבסעיף האמור, רואים רכב כנכס אשר מופקת ממנו הכנסה חודשית, שסכומה אינו נמוך מסכום הגמלה שהייתה משתלמת לתובע, לולא הוראות הסעיף. תוצאת האמור היא כי עצם השימוש או הבעלות ברכב, שוללים קטגורית את הזכות לגמלה, בלא תלות בערך הרכב.

כחריג לכלל האמור נקבעו בסעיף 9א(ג) לחוק מקרים שבהם לא יראו רכב כנכס שמופקת ממנו הכנסה, כגון: מקרים שהתובע או בן משפחתו נזקקו לקבלת טיפולים רפואיים או אם לילדו של התובע משתלמת קצבת ילד נכה.

במסגרת פסק דינו של בית המשפט העליון בבג"צ 10662/04 סלאח חסן ואח' נ' המוסד לביטוח לאומי ואח' (2012) (פורסם באתר הרשות השופטת בכתובת: elyon1.court.gov.il/files/04/620/106/n44/04106620.n44.htm), תקפו העותרים את הוראת סעיף 9א(ב) לחוק בטענה כי החזקה החלוטה הקבועה בו פוגעת פגיעה שאינה חוקתית בזכות למינימום של קיום אנושי בכבוד. בית המשפט העליון פסק כי הואיל ומדובר בפגיעה שאינה מידתית, יש להכריז על בטלותו של סעיף 9א(ב) לחוק.

¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 30; התשע"ב, עמ' 233.

(א) ברישה, במקום "לא יראו רכב כנכס אשר מופקת ממנו הכנסה" יבוא "הוראות סעיפים קטנים (ב) ו-(ב1) לא יחולו".

(ב) פסקאות (6) ו-(7) – בטלות.

3. בסעיף 31(ב) לחוק העיקרי, אחרי "9(ב)" יבוא "9(ב1)". תיקון סעיף 31

4. (א) תחילתו של חוק זה ביום ..... (להלן – יום התחילה), והוא יחול לגבי גמלה המשתלמת בעד יום התחילה ואילך. תחילה תחולה והוראת מעבר

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), מי שהיה זכאי לגמלה ערב יום התחילה בשל הוראות פסקאות (א) או (7) של סעיף 9(ג) לחוק העיקרי, כנוסחן ערב יום התחילה, לא יפחת שיעור גמלתו רק בשל הוראות חוק זה, כל עוד מתקיימות בו ברציפות הוראות הפסקאות האמורות.

ד ב ר י ה ס ב ר

אבטלה בעד 90 הימים הראשונים מיום הפסקת העבודה, לפי הוראות סעיף 166(ב) לחוק הביטוח;

(ב) בחודש שבעדו משתלמת הגמלה, אין לתובע רכב נוסף וברכבו מתקיימות הוראות פסקה 6(א) או (ב);

(ג) בעשרת החודשים שקדמו לחודש שבו התובע פוטר, השתלמה לתובע גמלה לפי חוק זה והתקיימו בתובע התנאים המפורטים בפסקה 6).

מוצע לבטל את החריגים האמורים שבפסקאות (6) ו-(7) של סעיף 9(ג) לחוק, אשר מתייחסים למי שיש לו הכנסה מעבודה בשיעור הקבוע בחוק ובבעלותו או בשימוש רכב קטן ומיושן, כקבוע בחוק. זאת מאחר שאין בהם כבר צורך לאור התיקון המוצע כאמור המאפשר לכל בעל רכב להוסיף ולהחזיק בו במקביל לזכאוהו לגמלה לפי החוק, בכפוף לשוויו של הרכב ולמשתנים אחרים שייקבעו בתקנות כאמור.

סעיף 3 מוצע לתקן את סעיף 31(ב) לחוק העיקרי ולכלול ברשימה המופיעה בו גם את סעיף 9(ב1) לחוק, כך שגם התקנת תקנות בעניין שווי רכב כאמור תיעשה בהסכמת שר האוצר.

סעיף 4 לסעיף קטן (א)

בשל מורכבות הנושא והעלויות הכרוכות בו, מועד תחילתו של החוק המוצע ייקבע בהמשך הליכי החקיקה, מתוך הבנה כי ייתכן שתידרש החלה רטרואקטיבית.

לסעיף קטן (ב)

המנגנון שייקבע בכללים לפי התיקון המוצע לסעיף 9א, עלול להביא לכך שגמלתו של אדם שחלים עליו החריגים שבפסקאות (6) ו-(7) של סעיף 9(ג), תופחת לעומת גמלתו כיום. לפיכך מוצע לקבוע הוראת מעבר ולפיה מי שהיה זכאי לגמלה ערב תחילתו של התיקון המוצע, בשל הוראות אותן פסקאות, כנוסחן ערב ביטולן במסגרת התיקון המוצע, לא יפחת שיעור גמלתו רק בשל הוראות התיקון המוצע, וזאת כל עוד מתקיימות בו ברציפות ההוראות האמורות של אותן פסקאות.

יום התחילה ייקבע בעת הכנת הצעת החוק לקריאה שנייה ולקריאה שלישית בוועדה של הכנסת.

סעיף 9(ג) לחוק קובע חריגים לחוקה הקיימת כיום בסעיף 9(ב) לחוק, ולפיה רואים רכב כנכס אשר מופקת ממנו הכנסה חודשית כאמור לעיל. במסגרת התיקון המוצע, החוקה האמורה מתבטלת ובמקומה נקבע הסדר אחר, כאמור לעיל. לפיכך מוצע לתקן את סעיף 9(ג) לחוק ולהתאים אותו להסדר החדש, כך שלגבי מי שחלים עליו החריגים שבסעיף 9(ג) לחוק, לא יחולו הוראות סעיף 9(ב) ו-(ב1) המוצע, הקובע כי רק מי שיש לו שני רכבים או רכב ששווי עולה על סכום שקבע השר לא יהיה זכאי לגמלה לפי החוק, וכי לגבי רכב ששווי עד לסכום שקבע השר כאמור, יהיה השר מוסמך לקבוע מנגנון של הפחתה מדורגת מהגמלה.

סעיף 9(ג) לחוק, בפסקאות (6) ו-(7) שבו, קובע כיום חריגים לחוקה הקיימת כיום ולפיה רואים רכב כנכס אשר מופקת ממנו הכנסה חודשית, כדלקמן:

"(6) לתובע הכנסה חודשית מן המקורות המפורטים בסעיף (1) או (2) לפקודה, בסכום העולה על 25% מהשכר הממוצע, ואם הוא או בן זוגו הגיעו לגיל פרישה – בסכום העולה על 17% מהשכר הממוצע, אין לתובע רכב נוסף וברכב מתקיים אחד מאלה:

(א) נפח מנועו אינו עולה על 1,300 סמ"ק ובחודש שבעדו משתלמת הגמלה מלאו שבע שנים או יותר מתום שנת הייצור שלו;

(ב) נפח מנועו אינו עולה על 1,600 סמ"ק ובחודש שבעדו משתלמת הגמלה מלאו שנים עשרה שנים או יותר מתום שנת הייצור שלו;

(7) לתובע אין הכנסה חודשית מן המקורות המפורטים בסעיף (1) או (2) לפקודה, או שהכנסתו כאמור פחותה מן הסכומים שברישה של פסקה (6), ובלבד שהתקיימו כל אלה:

(א) בחודש שבעדו משתלמת הגמלה או בחודשיים שקדמו לו, התובע פוטר מעבודתו; לענין זה, "פוטר" – לרבות התפטרות בנסיבות שהיו מזכות אותו בדמי

הצעת חוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית (תיקון מס' 12.) (שינוי תוואי הפחתת הגירעון), התשע"ב-2012

תיקון סעיף 5 .1 בחוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית, התשנ"ב-1992, בסעיף 5 –

(1) בפסקה (8), במקום "1.5%" יבוא "3%";

(2) במקום פסקה (9) יבוא:

"(9) בשנת התקציב 2014 – באופן שלא יעלה על 2.75%;

(10) בשנת התקציב 2015 – באופן שלא יעלה על 2.5%;

(11) בשנת התקציב 2016 – באופן שלא יעלה על 2%;

(12) בשנות התקציב 2017 עד 2018 – באופן שמדי שנה יפחת מ-2%;

(13) בשנות התקציב 2019 ואילך – באופן שמדי שנה לא יעלה על 1.5%".

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע לשנות את תוואי הפחתת הגירעון האמור ולקבוע כי בשנת 2013 לא יעלה שיעור הגירעון מהתמ"ג על 3%, בשנת 2014 לא יעלה על 2.75%, בשנת 2015 לא יעלה על 2.5%, בשנת 2016 לא יעלה על 2%, בשנים 2017 עד 2018 יפחת, בכל אחת מהשנים, מ-2%, ומשנת 2019 ואילך לא יעלה על 1.5%, בכל שנה.

סעיף 5 לחוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית, התשנ"ב-1992, קובע מגבלה לעניין שיעור הגירעון הכולל המתוכנן בתקציב המדינה, מן התוצר המקומי הגולמי (התמ"ג), במתווה פוחת והולך, כמפורט בסעיף האמור. כיום קובע הסעיף האמור, בפסקאות (8) ו-(9) שבו, כי בשנת התקציב 2013 לא יעלה שיעור הגירעון הכולל על 1.5% מהתמ"ג, ובשנות התקציב 2014 ואילך – לא יעלה מדי שנה על 1%.

¹ ס"ח התשנ"ב, עמ' 45; התש"ע, עמ' 415.